

Piękno lasu w sztuce dziecka

Opracowanie merytoryczne: Joanna Mróz
Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie

Grupa wiekowa: sześciolatki

Miejsce realizacji: skwer, sad, park, las

Czas: 60 minut

Scenariusz zajęć z zakresu edukacji przyrodniczej z wychowaniem estetycznym

Hasło programowe: „Szukamy wiosny wokół nas”

Cel główny: - rozwijanie umiejętności wypowiedzania się poprzez muzykę, działania plastyczne, utwór literacki;
- rozbudzanie wrażliwości dziecka na piękno otaczającej przyrody;
- rozwijanie wyobraźni i ekspresji twórczej dziecka;

Cele operacyjne:

Dziecko:

WIADOMOŚCI: - rozpoznaje walory estetyczne lasu;
- nazywa dziedziny, w których mogą powstać dzieła sztuki;
- stwierdza, że las jest inspiracją dla malarzy, poetów, muzyków;

UMIEJETNOŚCI: - wykonuje proponowane ćwiczenia oraz pracę plastyczną;
- rozwiązuje zagadki;
- porusza się rytmicznie przy muzyce;
- wypowiada się na temat obserwowanego lasu i panującego w nim nastroju;
- tworzy kompozycję z wykorzystaniem różnych materiałów;

POSTAWY: - współpracuje w zespole;
- zachowuje się właściwie względem kolegów i koleżanek;
- nawiązuje pozytywne więzi z lasem.

Metody pracy wg Marii Kwiatkowskiej:

- a) **Czynna:** kierowanie aktywnością polegająca na zachęcaniu dziecka do podjęcia inicjatywy
- b) **Oglądowa:** metoda uprzywilejowania sztuki, obserwacja
- c) **Słowna:** metoda żywego słowa, rozmowa, objaśnienie gry, zagadki

Formy pracy: zajęcia organizowane przez nauczyciela z całą grupą, praca indywidualna

Środki dydaktyczne: rysunki: malarza, muzyka, poety, instrumentów muzycznych, utworu literackiego, obrazu; dyktafon lub tel. kom., kartki A4, podkładki, tanie cienie do powiek dla każdego dziecka po 3 kolory, kredki świecowe, sprzęt audio, płyta z nagraniem utworu Vivaldiego *Cztery pory roku. Wiosna*, liście: lipy, dębu, klonu; plecak z rekwizytami: kastaniety, marakasy, patyczki, 2 gałązki, gazety, bibuła, puszki szmerowe (plastikowe)

pojemniczki) samodzielnie wykonane z piaskiem, ze żwirkiem, małymi kamyczkami, grochem, ryżem; gwizdek z dźwiękami ptaków, rura gwizdek, terkotka, gałązka z suchymi liśćmi (dąb, buk).

Przebieg lekcji:

Czas trwania:	Przebieg zajęć:		Obszar edukacyjny:	Środki dydaktyczne:	Przewidywane osiągnięcia dzieci:
	Czynności nauczyciela:	Czynności ucznia:			
Część wprowadzająca:					
3 min	<ul style="list-style-type: none"> - wita się z dziećmi - prosi, aby dzieci usiadły w półokręgu, twarzą do niego - kieruje do dzieci pytania: Czy lubicie chodzić do lasu? Co można robić w lesie? Jak las wpływa na nasze samopoczucie? Co lubicie robić w lesie? 	<ul style="list-style-type: none"> - witają się z nauczycielem - zajmują wyznaczone miejsca na polanie - swobodnie wypowiadają się, czy lubią spędzać czas wolny w lesie 	<p>1.1</p> <p>3.3</p>		<ul style="list-style-type: none"> - dziecko rozumie polecenie wydane przez nauczyciela - dziecko potrafi skoncentrować swoją uwagę na nauczycielu
Część właściwa:					
4 min	- prosi dzieci, aby nazbierały liści o trzech różnych wielkościach o ciekawych kształtach	- poszukują liści małych, średnich, dużych i układają bukiet	10.1	- podkładka, kartka A4, cienie do powiek, liście, kredki świecowe	- dziecko potrafi dokonać wyboru jakie materiały chce wykorzystać do dalszej pracy
10 min	- rozdaje podkładki z czystą kartką oraz cienie do powiek i objaśnia jak wykonać pracę plastyczną	- na kartce układają liście, jedno na drugie i przytrzymując ręką kompozycję dookoła liści rozcierają cienie do powiek,			- samodzielnie wykona pracę plastyczną
2 min	- nauczyciel proponuje, aby prace plastyczne ułożyć na polanie w dwóch rzędach do swobodnej obserwacji	- podpisują swoją pracę imieniem i nazwiskiem, po skończeniu pracy plastycznej, układają obrazki na polanie i podziwiają prace kolegów i koleżanek			
6 min	- informuje, że tym razem trzeba będzie zachować ciszę i wysłuchać fragmentu utworu muzycznego pt. „Cztery pory roku” Vivaldiego oraz informuje, że liście, które już	- słuchają utworu muzyki poważnej	8.4 7.2	- sprzęt audio, płyta z nagraniem utworu Vivaldiego „Cztery pory roku”, liście	- weźmie udział w improwizowanych inscenizacjach na podstawie utworu muzycznego

7 min	<p>posiadają z pierwszego zadania, mają trzymać w ręce i spróbować naśladować taniec liści na wietrze</p> <p>- w dowolnym momencie ścisza muzykę i ponownie zwiększa głośność, tak by zmiany były czytelne dla dziecka</p> <p>- objaśnia, że następnie w ciszy muszą nasłuchiwać dźwięków z lasu</p>	<p>- swobodnie tańczą z liśćmi, np. obracają się, podskakują, „wirują jak liście na wietrze”, gdy muzyka cichnie dziecko przykuca, gdy jest głośniejsz – znów swobodnie tańczy</p>	8.2	<p>- dyktafon lub tel. kom.</p>	<p>- kształtuje równowagę</p> <p>- ruchem oddaje nastrój i charakter słuchanej muzyki</p> <p>- potrafi wyciszyć się i skoncentrować swoją uwagę na wykonywanym zadaniu</p>
4 min	<p>- w ciszy spaceruje z dziećmi po polanie, nasłuchuje i nagrywa na dyktafon dźwięki dochodzące z lasu</p>	<p>- w skupieniu słuchają śpiewu ptaków, szumu drzew, stukania dzięcioła w pień drzewa, łamanych gałęzi pod stopą itp. dźwięków</p>			
2 min	<p>- prosi dzieci, aby z plecaka wybrały przedmioty, którymi mogą spróbować odtworzyć dźwięki z lasu</p>	<p>- zapoznają się z materiałami i testują jakie dźwięki można nimi uzyskać</p>	5.4	<p>- w plecaku liście: lipy, dębu, klonu; kastaniety, patyczki, 2 gałązki, gazety, bibuła, puszki szmerowe z piaskiem, ze żwirkiem; gwizdek z dźwiękami ptaków, marakasy, kastaniety, gałązka z suchymi liśćmi</p>	<p>- potrafi dokonać wyboru jakie materiały chce wykorzystać do dalszej pracy</p>
4 min	<p>- pokazuje ręką, w którym momencie dzieci mają zacząć tworzyć dźwięki i nagrywa na dyktafon muzykę, na koniec sygnałem ręki kończy zabawę</p>	<p>- każde dziecko swoim przedmiotem wydobywa dźwięki</p>			
2 min	<p>- odtwarza pierwsze nagranie ze spaceru po lesie, a następnie drugie z dźwiękami, które przygotowały dzieci</p>	<p>- wsłuchują się w nagranie i porównują czy udało się im naśladować muzykę z lasu</p>		<p>- dyktafon lub tel. kom.</p>	
	<p>- prosi dzieci, aby usiadły na polanie i objaśnia nowe zadanie, polegające na stworzeniu bajki o lesie pt. „Las jest natchnieniem do pisania, muzykowania i malowania”</p>	<p>- po zajęciu miejsca słuchają instrukcji z nowym zadaniem</p>		<p>- kredka świecowa, karta A4, podkładka</p>	<p>- opisze krótkimi zdaniami obserwowany las i panujący w nim nastrój</p>
10 min	<p>- kieruje pracą całej grupy, słucha osoby, która się zgłosi i spisuje każde zdanie, a następnie modeluje</p>	<p>- każde dziecko tworzy jedno zdanie, które ma być wykorzystane w bajce, tak aby utworzyły spójny tekst</p> <p>- jedno po drugim dodaje krótkie</p>	14.5		<p>- podejmie twórcze próby literackie, stworzy bajkę</p>

2 min	<p>tekst, aby nabrał cech bajki dziecięcej</p> <p>- odczytuje bajkę na forum grupy i chwali za dokonane osiągnięcia</p>	<p>zdanie, które tworzy opowieść o kolejnych wydarzeniach wynikających z wcześniejszego zdania</p> <p>- słuchają bajki</p>			
Część końcowa:					
4 min	<p>- prosi dzieci, aby podeszły jak najbliżej do rozłożonych na polanie rysunków przedstawiających: malarza, muzyka, pisarza, instrumenty muzyczne, utwory literackie, reprodukcje obrazów i zapoznały się z nimi</p> <p>- łączy pasujące elementy na obrazkach, w taki sposób jak podpowiadają dzieci</p> <p>- czyta zagadki</p> <p>- zadaje pytania: Kto odgadnie nazwy zawodów i powie dlaczego, las ich inspiruje? Kto przypomni co dziś zrobiliśmy na naszym spotkaniu? Czy las dzisiaj także pobudzał Was do działania?</p>	<p>- przyglądają się obrazkom i starają się wspólnie połączyć w pary twórcę z odpowiednim przedmiotem – atrybutem</p> <p>- starają się odpowiedzieć na zagadki</p> <p>- opowiadają, że las był dla nich ważnym czynnikiem, inspiracją podczas malowania, gdy tańczyli, odtwarzali dźwięki usłyszane podczas spaceru oraz w trakcie tworzenia bajki</p>	14.2	<p>- rysunek: malarza, muzyka, poety, instrumentu muzycznego, utworu literackiego, obrazu</p> <p>- zagadki</p>	<p>- kształtuje spostrzegawczość i organizuje pole spostrzeżeniowe</p> <p>- zapamięta, że las jest inspiracją dla malarzy, poetów, muzyków</p>

Załączniki:

Nr 1.

Obrazek z liści

Układamy na kartce trzy niewielkie liście. Kolejno dokładamy do nich inne kształtem małe liście. Na wierzch nakładamy większy liść, który częściowo przykryje liście położone wcześniej. Wokół liści, na kartce, rozcieramy palcem cień do powiek w kolorze czerwono-brązowym – jesienią, wiosną – zielonym.

Delikatnie zdejmujemy największy liść. Drugim cieniem do powiek pomarańczowym – jesienią, wiosną – seledynowym rozcieramy miejsca wokół pozostałych liści. Ściągamy wszystkie liście poza jednym i wokół niego powtarzamy zabieg trzecim kolorem cienia do powiek jesienią – złotym, wiosną - żółtym.

Nr 2.

zagadki: Joanna Mróz

PISARZ

Pisze bardzo piękne zdania,
Tworzy wiersze i opowiadania.

MUZYK

Słucha, tworzy, komponuje,
Żadnej nutki nie zmarnuje.

MALARZ

W ręce paleta z barwami,
Opowiada, ale nie słowami.

Nr 3. Rysunki: Rafał Walendowski

